

ÎNCHEIERE

23 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Oleg Sternioală

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Valeriu Moraru

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valeriu Moraru împotriva lui Grigore Toro (Bou) și Serghei Rudenco cu privire la atribuirea dreptului de proprietate și transmiterea în natură a bunului gajat

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2015 prin care a fost admis apelul depus de Grigore Toro (Bou) și Serghei Rudenco, casată integral hotărârea Judecătoriei Orhei din 19 mai 2011 și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea integral, încasat la bugetul de stat de la Valeriu Moraru taxa de stat 8783 lei pentru judecarea pricinii în prima instanță și 10390 lei pentru judecarea pricinii în ordine de apel

constată:

La 03 septembrie 2010, Valeriu Moraru a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Grigore Toro (Bou) și Serghei Rudenco cu privire la atribuirea dreptului de proprietate și transmiterea în natură a bunului gajat.

În motivarea acțiunii a invocat că la 29 iulie 2008, a încheiat cu Grigore Bou (Toro) un contract de împrumut, autentificat de notarul privat Tatiana Bejenar, prin care pârâtul a primit cu titlu de împrumut suma de 25000 euro, termenul limită de restituire a împrumutului fiind stabilit la 29 ianuarie 2009.

Susține că întru asigurarea restituirii în termen a sumei împrumutate, la 29 iulie 2008, la același notar a fost încheiat un contract de ipotecă, prin care Serghei Rudenco a depus în gaj imobilul situat în or. Orhei, str. Nouă, 1, care constă din casă locativă cu suprafața de 82.1 m. p., construcție accesorie cu suprafața de 12.8 m. p. și lotul de teren cu suprafața de 0.0361 ha, cu numerele cadastrale 6401306.046, 6401306.046.01, 6401306.046.02.

Afirmă că după expirarea termenului împrumutului, de mai multe ori s-a adresat pârâtului cu solicitarea de restituire a sumei, dar de fiecare dată primea un răspuns negativ.

La 26 aprilie 2010, debitorul a primit și o cerere de restituire, care a fost ignorată de el.

Menționează că dobânda de întârziere, calculată conform prevederilor art. 585, 619 Cod civil și constituie 5 % peste rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei. Rata medie de refinanțare a BNM pentru perioada 29 ianuarie 2009 – 29 august 2010 a constituit 7,82 %. Prin urmare dobânda de întârziere constituie 12.82 % anual.

Astfel, indică că la 29 august 2010, dobânda de întârziere constituie 20,3 %, deci 5075 euro.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 871, 872, 619 Cod civil, art. 40, 166 CPC.

Solicită atribuirea dreptului de proprietate și transmiterea în natură a bunurilor imobile ce aparțin lui Serghei Rudenco, gajate prin contractul de ipotecă cu nr. 8769 din 29 iulie 2008, încasarea de la pârâți a sumei de 5075 euro - dobânda de întârziere, precum și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 19 mai 2011 a fost admisă acțiunea, transmisă în natură lui Valeriu Moraru bunurile gajate de Serghei Rudenco conform contractului de ipotecă, atribuindu-i dreptul de proprietate asupra casei locative lit. „01” cu suprafața de 82,1 m. p., construcție accesorie lit. „2” cu suprafața de 12,8 m. p. și lotul de teren cu suprafața de 0,361 ha cu nr. cadastrale 6401306.046, 6401306.046.01, 6401306.046.02 situate în or. Orhei, str. Nouă, 1. A fost încasat de la Grigore Toro (Bou) plata dobânzii de întârziere în mărime de 5075 euro, sau echivalentul în valută națională la momentul executării hotărârii, încasat de la Grigore Toro (Bou) în folosul lui Valeriu Moraru plata pentru taxa de stat achitată în mărime de 12592 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2012 a fost restituită cererea de apel declarată de Grigore Toro (Bou) și Serghei Rudenco.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 02 mai 2013 a fost admis recursul declarat de Serghei Rudenco împotriva încheierii instanței de apel, casată încheierea recurată, cu restituirea pricinii la rejudecare de la stadia înmânării lui Serghei Rudenco a încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2011, prin care i s-a acordat termen pentru achitarea taxei de stat. A fost respins recursul declarat de Serghei Rudenco împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2011, menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2011.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2013 a fost respinsă cererea de apel declarată de Serghei Rudenco și Grigore Toro (Bou) și menținută hotărârea Judecătoriei Orhei din 19 mai 2011.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 08 octombrie 2014 a fost admis recursul declarat de Serghei Rudenco, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2013 cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău într-un alt complet.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2015 a fost admis apelul depus de Grigore Toro (Bou) și Serghei Rudenco, casată integral hotărârea Judecătoriei Orhei din 19 mai 2011 și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea integral, încasat la bugetul de stat de la Valeriu Moraru taxa de

stat 8783 lei pentru judecarea pricinii în prima instanță și 10390 lei pentru judecarea pricinii în ordine de apel.

La 28 aprilie 2015, Valeriu Moraru a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei recurate, cu menținerea hotărârii primei instanțe, precum și scutirea parțială de la plata taxei de stat.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Susține că el a devenit proprietarul bunului imobil situat pe adresa or. Orhei, str. Nouă, 1 prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 19 mai 2011.

Menționează că temei pentru emiterea unei asemenea hotărâri legale a servit contractul de ipotecă cu nr. 8768 din 29 iulie 2008, conform căruia Serghei Rudenco a devenit debitor gajist pentru datoria contractată de Grigore Bou (Toro) în temeiul contractului de împrumut cu nr. 8768 din 29 iulie 2008, fiind depus în gaj imobilul cu numărul cadastral 6401306.046, 6401306.046.01, 6401306.046.02.

Susține că deoarece debitorul Grigore Toro (Bou) nu și-a executat obligația de restituire în termen a sumei împrumutate, deși s-a adresat de nenumărate ori să îi fie restituit împrumutul, obligația urma să fie executată de către intimat, dar nici acesta nu a executa-o, respectiv datoria urma a fi satisfăcută prin valorificarea dreptului de ipotecă.

Indică că contractul de ipotecă a fost semnat de către Raisa Ciobanu, care acționa în temeiul procurii cu nr. 5558 din 24 iulie 2008, la momentul semnării respectivului contract procura era valabilă și nici nu era anulată de către intimat.

Susține că intimatul însăși în recursul depus anterior indică despre faptul că a eliberat o procură pentru ca reprezentantul să pună în gaj imobilul litigios ca ei să obțină un credit și să pornească o afacere comună, deci nu poate fi vorba despre vreun scop ascuns în acest caz.

Afirmă că în decizia recurată este indicat faptul că nici o prevedere legală nu presupune dreptul creditorului gajist să preia în proprietate bunul ipotecat, face trimitere doar la articolele prevăzute de Cod civil, dar evită să indice și asupra art. 30 Legea cu privire la ipotecă care prevede asemenea posibilitate.

Se invocă și faptul că nu s-a aplicat legea care trebuia să fie aplicată prin simplu fapt că nu a fost indicată în hotărâre prevederile legale, însă acest fapt nu denotă aplicarea unei alte legi, ci din contra demonstrează că totuși legea a fost aplicată. Iar faptul că nu s-a indicat contravaloare bunului în hotărâre, menționează că acesta a fost evaluat în cadrul contractului de ipotecă la suma împrumutului și anume la 25000 Euro.

Consideră că art. 493 alin. (3) Cod civil la care face trimitere, nu este aplicabil raportului juridic în cauză, deoarece nu a vândut bunul ipotecat, dar a devenit proprietarul acestuia, pe când norma legală menționată se referă la vânzarea bunului ipotecat.

Mai indică că în decizia recurată se invocă și art. 100 CPC și anume, că el nu a fost citat legal de către instanță contra semnătură. Conform normei enunțate mai sus, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz

de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Respectiv, anunțarea contra semnătură reprezintă doar o modalitate de comunicare din partea instanței, fiind prevăzute și alte modalități.

Consideră că instanța de judecată a întreprins toate măsurile pentru a se prezenta familia Rudenco la ședințele de judecată, dar faptul că ei au ignorat totalmente aceste chemări nu-i poate fi imputat instanței de judecată.

Mai notează că argumentul intimatului precum că a aflat despre existența hotărârii din 19 mai 2011 doar la data de 20 iunie 2012, când a fost citat de către executorul judecătoresc, iar cu hotărârea a făcut cunoștință la 12 iulie 2012, trebuie privit critic, deoarece la 05 octombrie 2011, Serghei Rudenco a participat la o ședința de judecată privind evacuarea acestuia din bunul imobil din litigiu și a semnat pentru a se prezenta la următoarea ședință.

La 29 iunie 2015, Serghei Rudenco a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea acestuia ca fiind inadmisibil. Ulterior, la 21 septembrie 2015, Serghei Rudenco a depus supliment la referință prin care la fel a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil și neîntemeiat.

La 06 iulie 2015, Valeriu Moraru a depus cerere de recurs completată, invocând că instanța de apel ilegal a admis cererea de apel declarată de Grigore Toro (Bou) Serghei Rudenco.

Menționează că din materialele pricinii rezultă că hotărârea instanței de fond, a fost pronunțată la 19 mai 2011, iar intimății Grigore Toro (Bou) și Serghei Rudenco au depus cererea de apel, peste termenul stabilit de lege și anume, la 29 iulie 2011, astfel încât, hotărârea instanței de fond, de drept, a devenit irevocabilă.

Fiind cert stabilit că cererea de apel declarată de Grigore Toro (Bou) nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 CPC, instanța de apel nu a dat curs cererii de apel declarate de Grigore Toro (Bou), acordându-i termen pentru înlăturarea neajunsurilor.

Indică că la materialele pricinii, lipsește orice dovadă a faptului că Grigore Toro (Bou) ar fi înlăturat neajunsurile stabilite prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2011 și prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2013.

Consideră că în așa împrejurări, cererea de apel declarată de Grigore Toro (Bou) urma să fie restituită, însă instanța de apel, prin decizia din 04 februarie 2015 a admis și cererea de apel declarată de Grigore Toro (Bou).

Mai indică că deși hotărârea primei instanțe a fost pronunțată la 19 mai 2011, conform procesului-verbal al ședinței de judecată, președintele ședinței a pronunțat hotărârea pe marginea pricinii la 08 aprilie 2011.

Fiind în exercițiul funcției de judecător, cu toate că în ședința de judecată din 08 aprilie 2011, în realitate, nu a fost pronunțată nici o hotărâre, a semnat procesul - verbal al ședinței de judecată datat cu 08 aprilie 2011 în care sunt menționate date neveridice precum că ar fi pronunțată o hotărâre pe marginea cererii de chemare în judecată anume la 08 aprilie 2011 și nu la 19 mai 2011.

Susține că între părțile litigiului a fost încheiat un contract de împrumut a sumei bănești, fiind stabilit termenul de scadență.

Menționează că la încheierea contractului a fost respectată forma prevăzută de lege, fiind astfel respectate pe deplin prevederile art. 210 Cod civil.

Remarcă că intimatul Grigore Toro (Bou) nu a restituit împrumutul în termenii stabiliți, consideră necesar de a pretinde încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, pe cale judecătorească.

Invocă prevederile art. 619 alin. (1) și (2) Cod civil, care stipulează că obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus. În cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobânda este de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

Indică că este cert faptul că intimatul Grigore Toro (Bou) se află în întârziere, fapt ce nu a fost contestat de către intimat, nefiind prezentate probe contrare afirmațiilor de întârziere.

Consideră că decizia instanței de apel a fost emisă cu grave încălcări a normelor de drept material și procesual, nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 04 martie 2015, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 244), careva date despre recepționarea acestuia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 28 aprilie 2015 în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Valeriu Moraru nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Valeriu Moraru, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Valeriu Moraru ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Valeriu Moraru se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Oleg Sternioală